

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/112/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200186
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200186.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: O. O., bytom C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, Ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 06. júna 2014, č.k. 5Sd/13/2014-22, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 06. júna 2014, č.k. 5Sd/13/2014-22, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 06. júna 2014, č.k. 5Sd/13/2014-22, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY z 26. októbra 2013, ktorým podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a čl. 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zamietla žiadosť navrhovateľa z 02.10.2013 o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nemá viac ako 40% pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Súčasne účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia odporkyne krajský súd posudzoval v intenciách ustanovení § 70, § 71 a § 153 ods. 1 a ods. 3 zákona a vychádzal zo záverov lekárskeho správ (ďalej len „posudok“) posudkových lekárov príslušnej pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 02.10.2013 a 03.02.2014, ktorých stručný obsah v rozsudku aj uviedol. Poukázal na to, že v posudkoch sa posudkoví lekári náležite zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, ich dlhodobosťou a vplyvom na jeho schopnosť zárobkovej činnosti.

Podľa posudkov rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa v zmysle § 71 ods. 6 zákona sú choroby podporného a pohybového aparátu - stav po operácii chrbtice v roku 2009 (náhrada disku pre

lézii L5-S1), pričom pooperačne je funkčný nález chrbtice výrazne zlepšený, čo potvrdzujú aj neurologické nálezy z roku 2013, dokumentujúce poruchu statodynamiky chrbtice, avšak bez známk koreňového dráždenia a motorického deficitu. Navrhovateľ navyše nevyčerpal všetky možnosti liečby, keďže neabsolvoval žiadnu rehabilitačnú liečbu, ozónoterapiu, či infúznú liečbu, podľa vlastného vyjadrenia občas užíva analgetiká. Až po vyčerpaní možností konzervatívnej liečby by bolo možné z posudkového hľadiska konštatovať, že ide o trvalý, liečbou neovplyviteľný nepriaznivý zdravotný stav. Posudkoví lekári zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa v zmysle kapitoly č. XV, oddiel E, položka 4b prílohy č. 461/2003 Z.z. podmieňuje 35% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd považoval posudky za jasné a zrozumiteľné a na ich základe mal preukázať, že navrhovateľ nespĺňa podmienku invalidity, lebo nemá viac ako 40% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Rozhodnutie odporkyne preto považoval za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že odporkyňa, ani súd, nevykonali žiadne odborné vyšetrenia, na základe ktorých by bola preskúmaná jeho schopnosť zárobkovej činnosti, opierali svoje rozhodnutia len o posudky lekárov, ktoré sú podľa jeho názoru povrchné, nenáležité a nepreskúmateľné. Krajský súd oprel svoje rozhodnutie aj o tvrdenie, že po operácii neabsolvoval rehabilitačnú liečbu, infúznú liečbu, či ozónoterapiu, opomenul však uviesť ustanovenie zákona, z ktorého pri takom názore vychádzal.

Ďalej namietol, že odporkyňa nezohľadnila jeho ostatné zdravotné postihnutia podľa § 71 ods. 6 zákona. Ako účastník konania má právo, avšak nie povinnosť, poznať svoj zdravotný stav. Podrobnosti o jeho zdravotnom stave neboli v posudkoch uvedené. Podľa jeho názoru by v rozhodnutí odporkyne mali byť uvedené aj konkrétne skutkové zistenia o jeho zdravotnom stave. Žiadal preto (podľa obsahu odvolania), aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu považovala námietky navrhovateľa o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu za nedôvodné. Navrhovateľ neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov a ich záverov. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemožno.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

Prvoradou podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona je invalidita poistenca.

Podľa § 71 ods. 1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, ods. 3, ods. 5 až ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity nestačí dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu; musí ísť súčasne o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobo, nielen prechodne podľa poznatkov lekárskej vedy spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Z citovaného ustanovenia, na ktoré krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na str. 3 rozsudku, vyplýva, že pri posudzovaní miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je potrebné vziať do úvahy nielen doterajšiu liečbu, ale je potrebné prihliadnuť aj na stabilizáciu zdravotného stavu, jeho ďalší vývoj a možnosti ďalšej liečby. Odvolací súd z toho dôvodu nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, že krajský súd neuviedol, podľa ktorého ustanovenia zákona sa pri posudzovaní zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť má prihliadať aj na doteraz nevyčerpané možnosti liečby.

Lekársku posudkovú činnosť pri výkone sociálneho poistenia vykonáva podľa § 153 ods. 5 zákona posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“). Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom (§ 153 ods. 8 zákona).

Z posudkovej dokumentácie, predloženej súdu vyplýva, že posudkoví lekári postupovali v intenciách vyššie uvedených ustanovení a zabezpečili si v spolupráci s ošetrovateľom navrhovateľa ním potvrdený lekárske nález vrátane anamnézy, ako aj nálezy neurologického a neurochirurgického vyšetrenia navrhovateľa v rokoch 2009 až 2014. V posudkoch (v časti „Lekársky nález“) uviedli závery týchto vyšetrení, z ktorých pri posúdení vychádzali.

Pokiaľ navrhovateľ namietal povrchnosť a nepreskúmateľnosť posudkov posudkových lekárov, odvolací súd túto jeho námietku taktiež nepovažoval za dôvodnú. Posudkový lekár ústredia v posudku uviedol, že stav po operácii chrbtice v roku 2009 bol výrazne zlepšený, v rokoch 2010 až 2012 bez liečby a bez absolvovania odborných vyšetrení, pričom neurologické nálezy z roku 2013 dokumentujú poruchu statodynamiky chrbtice bez známkov koreňového podráždenia a motorického deficitu. V posudku zohľadnil aj navrhovateľom udávané ťažkosti v zmysle bolesti v krížovej oblasti s vyžarovaním do ľavej nohy až po päť, pričom poukázal na to, že navrhovateľ ani pooperačne ani v poslednom období nevyčerpal všetky možnosti liečby (infúznej, rehabilitačnej, ozónoterapie) pri iba občasnom užívaní analgetík a zdôraznil, že až po vyčerpaní všetkých možností liečby bude možné zistiť, či ide o stav trvalý, liečbou neovplyviteľný.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľa a mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť objektívne, na základe odborných lekárskeho nálezov, pričom presvedčivo odôvodnili svoj záver o iba 35% miere tohto poklesu. Záver posudkov nie je v rozpore s nálezmi založenými v posudkovej dokumentácii. Navrhovateľ sám ani v konaní pred krajským súdom, ani v konaní o odvolaní, nepredložil žiadne lekárske nálezy, ktoré by spochybňovali závery posudkových lekárov vo vzťahu k hodnoteniu

zdravotného stavu a možnosti ďalšej, doteraz nevyčerpanej liečby. Pokiaľ namietal, že posudkoví lekári neprihliadli na jeho ďalšie zdravotné postihnutia, odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ ani pred posudkovým lekárom, ani v odvolaní, neuviedol, o aké ďalšie zdravotné postihnutia by v jeho prípade malo ísť, a to ani opisom prípadných ťažkostí.

Z uvedených dôvodov mal odvolací súd preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ neodôvodnil vznik invalidity ako základnej podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok (§ 71 ods. 1 zákona), rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ bol v tomto konaní neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.